

Input vanuit Circular Plastics NL voor de internet consultatie Nationale Plastic Norm

Introductie

Dit document beoogt het team van I&W en EZK van input te voorzien voor de internet consultatie omtrent de voorgenomen Nationale Plastic Norm (NPN), die voor 2027 gepland staat namens de stichting Circular Plastics NL (CPNL).

Algemeen

CPNL onderschrijft de **noodzaak** om beleidsmatig stappen te zetten richting meer inzet van recycalaat en ziet een norm als een nuttig instrument. Ook inzet van biobased grondstoffen wordt gezien als belangrijk mogelijk alternatief voor fossiel. Echter, de internationale plastic markt en haar recycling industrie vraagt om verdere onderbouwing en toetsing van de impact van beleidsmaatregelen alvorens deze in te voeren om de Nederlandse plastic verwerkende industrie en recycling bedrijven niet onevenredig te benadelen ("level playing field"). De Europese Packaging and Packaging Waste Directive is bijvoorbeeld gekomen om handelsbarrières weg te nemen. De NPN loopt het risico hier juist weer afbreuk aan te doen.

We missen tevens in het bijgevoegde beleidskompas formulier de **beleidsdoelen** van de norm de eerdergenoemde "koppositie" voor de NL economie, de argumentatie om deze norm eerder in te voeren en hiermee de positie van de NL bedrijven en economie te versterken. Dit was een cruciaal argument om juist dit eerder te doen dan de EU, zie ook de brieven van de staatssecretaris.

De memorie van toelichting benoemt de maatregel op meerdere plekken als noodzakelijk zonder de deze in een **context** te plaatsen met andere mogelijke maatregelen. Bijvoorbeeld een "verbrandingsverbod" zoals in België van plastic afval biedt eenvoudigere maatregelen om sneller tot een gelijkwaardig of betere CO2 besparing te komen. Als 50% van de 700kT plastic dat jaarlijks verbrand wordt, is met de huidige fossiele energie mix nog steeds $50\% \cdot 700kT \cdot 3,2 \text{ kg CO}_2 = 1120kT$ CO2 besparing mogelijk, terwijl de Norm tussen de 200kT en 800kT oplevert volgens de studie van CE Delft. Is de beoogde maatregel "proportioneel"?

Vanuit CPNL maken we ons zorgen over het invoeren van een **nationaal CPE-handelssysteem** dat nog uitgewerkt en opgezet moeten worden voor een korte periode tot de EU normen in 2030 gaan gelden. Eerdere goedbedoelde handelssystemen (mest, biobrandstoffen) hebben laten zien hoe fraudegevoelig deze kunnen zijn. Het geplande handelssysteem stimuleert internationale verplaatsing van productie ("bloempotten en vuilniszakken voor Europa in NL", "fossiele plastic productie buiten NL voor NL") en draagt daarmee niet bij aan CO2 besparingen. Tevens legt dit handelssysteem de nadruk op kwantiteit en niet de kwaliteit van het recycalaat, hetgeen de recycling (op termijn) niet helpt en ongewenste negatieve effecten voor het circulair maken van de industrie stimuleerd worden. De prijs van CPE wordt door vraag en aanbod bepaald. De overheid stuurt heel selectief vraag en

aanbod met deze regeling op ondernemer niveau zonder zicht op prijseffecten en bepaald hiermee (indirect) de prijs. Definities en plek in de keten waar prijs wordt bepaald is cruciaal zoals ook ervaringen in Engeland laten zien met de PRN.

Het “aangrijpingspunt” in de keten komt met deze NPN bij de verwerkers midden in deze keten te liggen, terwijl met name de polymeerproducenten (start van de keten) als de verkoper van de eindproducten (einde vd keten) veel meer zeggenschap / controle hebben over de inzet van recyclaat. Conversio geeft een duidelijk advies om de **gehele keten** in beschouwing te nemen en niet alleen de verwerkers.

De focus voor 2027 is **alleen plastic**, waarmee rubber (elastomeren), verf en lijm nu niet in scope is. Dit lijkt ons een goede stap. We denken dat voor 2027 een verdere aanscherping binnen plastics wenselijk en noodzakelijk is. De in de FFact aangevoerde argumenten om elastomeren buiten beschouwing te laten voor de norm gelden ook voor andere categorieën maar worden in de NPN buiten beschouwing gelaten.

Binnen de materialen wordt wel een **uitzondering** gemaakt voor een toepassing van medicijnen maar niet voor bijvoorbeeld voedselverpakkingen, terwijl hier ook EU-regels gelden en technologie (nog) niet voorhanden is.

De **definities** zijn niet overal even duidelijk. Er worden verschillende definities gebruikt voor polymeer en Pre-Consumer bevat in de meeste definities ook het plastic verpakkingsmateriaal dat in de transport en logistiek wordt gebruikt (omverpakking). Dit materiaal is in de markt gebracht, echter niet bij consumenten en deze relatief schone stroom vraagt juist wel om her-inzet als recyclaat. Het is wel goed om wel productieverliezen (post-industrial) uit te sluiten, zodat er geen perverse prikkel komt om productieafval/afkeur als recyclaat aan te merken.

Alternatieven en aanbevelingen

- Een **verder toetsing** op impact en haalbaarheid alvorens de norm in te voeren inclusief technische, juridische en economische effecten (o.a. “level

playing field”), eventueel aangevuld met de ervaringen uit het buitenland (PRN in de UK, voorstel Italië)

- Onderzoek de impact van **kwaliteit** van het recycklaat op het effect bij een volgende cyclus van het inzetten van het recycklaat inclusief de bijbehorende certificaten/ certificeringsproces.
- Verduidelijk de **definities** om verwarring te voorkomen.
- Voor een “**afvalverbrandingsverbod**” in net als in België, waardoor de gehele markt gedwongen en beloond wordt voor de extra inspanning.
- Maak een verdere **aanscherping** /beperking van materiaal en toepassingen om de uitvoerbaarheid inclusief handhaving te borgen. Kies hierbij voor de hoofdstromen polyolefines, PET en PVC en vanuit toepassing op verpakkingen, bouw en eventueel automotive, rekening houdend met wat wettelijk mogelijk is (bijv voedselcontact, medicijnen etc).
- Verleg de focus naar het eind van de keten, gebruikmakend van het **UPV-instrument**. Dit past in de EU-aanpak en is voor verpakkingen, textiel en automotive al voorzien ook de bouw werkt hieraan. Via UPV kan een % recycklaatinzet worden afgedwongen, zonder gebruik te maken van een handelssysteem. Begin direct met de UPV van plastic verpakkingen (40%), waar nu geen inzet van recycklaat verplicht is.
- Zie af van een **handelssysteem**, vul eventueel het UPV aan met “boetes” of koppel de inzet van fossiel plastic aan een toekomstige plastic belasting (zie regeerakkoord op hoofdlijnen). Met 3,5kg CO₂ per kg fossiel plastic, zou een belasting van 3,5 * 80€ (CO₂ certificaten schatting) van 280€/ton fossiel plastic ook het prijsverschil tussen recycklaat en fossiel compenseren. Tevens wordt hiermee de totale afdracht op basis 800€/ton niet gerecycled plastic afval aan de EU verlaagd.
- Monitor de **EU wet- en regelgeving** zodat de NPN goed aansluit en NL-ondernemers wel tijd krijgen om zich voor te bereiden maar niet onnodig lang geconfronteerd worden met een ongelijk speelveld.
- Toetsing van de NPN aan het **regeerakkoord**, zodat “geen koppen op EU-regels” en de “plastic taks in 2028” geen belemmering zijn

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur, de directie en programmalijs managers van de Stichting Circular Plastics NL

Maurits Boeije (Secretaris) & Marc Spekreijse (Directeur)

Leiden, 29/5/2024